

Ondřej Hartman
a tým FXstreet.cz

Začínáme na burze

Jak uspět při obchodování
na finančních trzích

Bizbooks®

Ondřej Hartman
a
tým FXstreet.cz

Začínáme na burze

Jak uspět při obchodování na finančních
trzích: akcie, komodity a forex

BizBooks
Brno
2013

Začínáme na burze

Jak uspět při obchodování na finančních
tržích: akcie, komodity a forex

ONDŘEJ HARTMAN A TÝM FXSTREET.CZ

Odborná korektura: Roman Müller

Obálka: Petr Holub

Odpovědná redaktorka: Martina Skovajsová

Technický redaktor: Jiří Matoušek

Objednávky knih:

www.albatrosmedia.cz

eshop@albatrosmedia.cz

bezplatná linka 800 555 513

ISBN 978-80-265-0033-9

Vydalo nakladatelství BizBooks v Brně roku 2013 ve společnosti Albatros
Media a. s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4. Číslo publikace 18156.

© Albatros Media a. s. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace
nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě
či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

1. vydání

 ALBATROS MEDIA a.s.

Pokud je vaším cílem mít více peněz než nyní, začněte s tím, že se o ně budete řádně sami starat. Udržet peníze je mnohdy těžší, než je vydělat.

Ondřej Hartman, FXstreet.cz

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO	13
Než začnete	15
Obchodování a investování na finančních trzích	15
Základy investičního vzdělání – co jsou investice	16
Byznys jménem trading	17
Shrnutí	21
ČÁST I.	25
MOŽNOSTI OBCHODOVÁNÍ	25
KAPITOLA 1	
Investovat, nebo obchodovat?	27
Obchodování versus investování	27
Investování a obchodování podle náročnosti	29
KAPITOLA 2	
Finanční trhy	31
Základní rozdělení trhů	31
Brokeři (makléři)	32
Co od brokera očekávat?	32
Poskytované služby	33
Poplatky	35
Regulace a licence	36
Realizace investičních pokynů	36
Zkušenosti klientů	36
Klientská podpora	37
Kapitál pro obchodování na finančních trzích	37

Technické zabezpečení obchodníka a software pro zobrazování grafů	38
Software většinou zdarma	38
Jak vydělávat na růstu i poklesu cen	40
Základní objednávky na finančních trzích	41
Tržní příkaz / Okamžitá realizace (market)	41
Stop loss (zastavení ztrát)	41
Realizace zisku (Take Profit, Profit Target)	41
Jak vydělat na růstu a poklesu zvoleného trhu	42
Shrnutí	48

KAPITOLA 3

Akciové trhy (Stock markets)	49
Co je akcie	50
Náležitosti vydané akcie	51
Klasifikace akcií	51
1. Klasifikace podle tržní kapitalizace (market capitalization)	51
2. Blue chips	52
3. Stabilní akcie (defensive stock)	52
4. Cyklické akcie (cyclical stock)	52
5. Rozvojové růstové akcie (emerging growth stock)	53
6. Penny akcie (penny stock)	53
7. Americké depozitní certifikáty (american depository receipts)	53
8. Obratová akcie (turnaround stock)	53
9. Torpédovaná akcie (torpedo stock)	53
10. Rozředěná akcie (watered stock)	54
11. Trezorová akcie (treasury stock)	54
12. Akcie s příběhem (story stock)	54
13. Prioritní akcie (preffered stock)	54
14. Kmenová akcie	54
Podoba akcie	55
Hodnota akcie	55
Dividenda	55
Společnost vstupuje na burzu – IPO	56
Kurz akcie	58

Na akciích můžete vydělat při jejich růstu i propadu	62
Akcie posiluje	62
Akcie klesá	62
Příklady	63
Proč kupovat akcie?	67
Výhoda akcií oproti dluhopisům	68
Kde se s akciemi obchoduje?	68
Obchodování s akciemi na vlastním účtu	69

KAPITOLA 4

Futures a komoditní trhy	73
Co patří do komodit	73
Účastníci komoditního trhu	75
Komoditní kontrakty a burzy	75
Přehled nejdůležitějších komoditních burz	76
Přehled nejobchodovanějších komodit	78
Ropa (CL, WTI, Oil, B, Crude Oil)	78
Zlato – Gold (GC, GLDUSD, XAU/USD)	79
Kukuřice – Corn (C, ZC)	79
Sója – Soybeans (S, ZS)	79
Cukr – Sugar (SB)	81
Zemní plyn – Natural Gas (NG)	81
Stříbro – Silver (SI, XAG/USD)	81
Treasury Notes 10 Year (TY, US, FTNOTE)	81
Akciové indexy	83
S&P 500 (SP, SPX, US500) nebo hodně oblíbená E-mini varianta ES	84
E-mini NASDAQ 100 index (NQ)	84
Německý akciový index DAX (FDE, DAX)	85

KAPITOLA 5

FOREX – trh 21. století	87
Historie forexu	87
Forex podrobněji	88
Nejdůležitější měny na forexu	90
Americký dolar (\$, USD)	90
Euro (€, EUR)	91

Japonský jen (¥, JPY)	91
Britská libra (£, GBP)	91
Švýcarský frank (CHF)	92
Vedlejší měny	92
Exotické měny	92
Měnové páry	92
Křížové měnové páry	93
Slang měnových párů	94
Obchodní seance aneb forex nikdy nespí	94
Ukázky hlavních měnových párů	95
EUR/USD	95
USD/JPY	96
GBP/USD	96
USD/CHF	98
Výhody forexu	98
ČÁST II.	101
ANALÝZA FINANČNÍCH TRHŮ	101
KAPITOLA 6	
Metody k analýze finančních trhů	103
Jaký trh je nejlepší – jaký si vybrat?	103
Metody používané v obchodování na finančních trzích	103
Fundamentální analýza	104
Technická analýza	104
Technická analýza a různé trhy	104
Která analýza je nejlepší	105
Shrnutí	105
KAPITOLA 7	
Fundamentální analýza akcií, komodit a forexu: jak důležité jsou informace	107
Fundamentální analýza na forexu	109

Nejdůležitější ekonomické ukazatele na forexových trzích	110
Ekonomický kalendář na webu FXstreet.cz	111
Příklady z praxe	113
Shrnutí	115
Fundamentální analýza akcií	116
Zdroje informací	116
Selský rozum	118
Shrnutí	122
Fundamentální analýza komodit	122
Shrnutí	127

KAPITOLA 8

Technická analýza	129
Základy technické analýzy	129
Hlavní nástroj tradera	130
Jak tedy začít?	131
Základy technické analýzy – trendy, supporty a rezistence	137
Trendy podrobně	138
Support a rezistence podrobně	143
Definice supportu	144
Definice rezistence	145
Důležité body k zapamatování	147
Základní grafické formace v technické analýze	148
Indikátory	153
Indikátory sledující trend	155
Oscilátory	155
Indikátory sledující trend podrobně	156
Oscilátory podrobně	162
Shrnutí indikátorů	168
Obchodování divergencí	168
1. Býčí divergence	169
2. Medvědí divergence	169
3. Skrytá býčí divergence	169
4. Skrytá medvědí divergence	172
Shrnutí technické analýzy	172

ČÁST III.	175
-----------	-----

PLÁNOVÁNÍ A SPRÁVA FINANCÍ **175**

KAPITOLA 9

Svatý grál investování: money management **177**

Příklad ze života	177
Pravidlo č. 1	178
Pravidlo č. 2	181
Pravidlo č. 3	181
Pravidlo č. 4	181
Příklad	182
Pravidlo č. 5	183
Pravidlo č. 6	185
Pravidlo č. 7	185
Pravidlo č. 8	186
Pravidlo č. 9	186
Pravidlo č. 10	186
Shrnutí	187

KAPITOLA 10

Investiční a obchodní plán **189**

Dvě možnosti	191
1. KISS = Keep It Simple Stupid	192
2. Cíle	192
3. Psychologické aspekty	192
4. Propojení s obchodním deníkem	193
5. Money management	193
6. Co dělat před otevřením trhu	193
7. Co dělat po uzavření obchodní platformy	193
8. Metoda, strategie, obchodní systém, investiční přístup	194
9. Pracovní dobu určujete pouze a jen vy	194
10. Pamatujte i na další možné popsání otázek typu proč, co a jak dělat	194
11. Selský rozum	194

Zjednodušená ukázka investičního/obchodního plánu	195
Shrnutí	196

KAPITOLA 11

Tradingová psychologie	197
1. Buďte maximálně pozitivní	201
2. Musíte být v naprosté pohodě	201
3. Stanovte si cíle	202
4. Disciplína	202
5. Trading vás musí bavit	202
6. Zábava	203
7. Buďte realističtí	203
8. Buďte trpěliví	204
9. Snažte se neustále zlepšovat a zdokonalovat	204
10. Buďte vytrvalí	204
11. Zbavte se jakéhokoli stresu	205
12. Snažte se být kreativní	205
13. Buďte selektivní	205
14. Příležitosti	206
15. Nehádejte, obchodujte „potvrzené“ situace	206
16. Počítejte s tím, že obchod nevyjde	207
17. Dodržujte procentuální risk na jeden obchod	207
18. Nenechejte jít zisky do ztrát	207
19. Nesledujte každý pohyb	208
20. Chtějte hodně muziky za málo peněz	208
21. Berte malé ztráty a zisky nechte běžet	209
22. Obchodujte to, co vám sedí	209
23. Pozor na příliš časté obchodování (přeobchodování)	210
24. Ztrácet více neznamená obchodovat více	210
25. Navyšujte pozice opatrně	210
26. Pozor na euforii	211
27. Průběžně se odměňujte vybíráním z investičního účtu	211
28. Obavy a chamtivost	211
29. Obchodní deník	212
30. Buďte objektivní a zbavte se závisti	213
31. Nejdůležitější bod – dodržujte uvedené body!	213
Shrnutí	213

Trading není hazard	215
Co je potřeba k zahájení byznysu obchodování na finančních trzích?	216
ČÁST IV.	219
DODATKY	219
DODATEK 1	
TOP 10 zlatých pravidel nejen investování	221
DODATEK 2	
Zajímavosti ze světa investic	225
Forex	225
Akcie	226
Ostatní	229
Slovníček investičních pojmů	231
Zdroje knihy	241
Prohlášení	243
O autorovi	245

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení investoři,

na českém knižním trhu najdete několik publikací, které by se měly stát povinnou četbou každého zodpovědného investora. Nej kvalitnější díla doposud přinášeli zkušení zahraniční investoři, kteří na vlastní kůži zažili nesčetné růsty i propady kapitálových trhů. Mezi takové osobnosti řadím například Benjamina Grahama, autora knihy *Inteligentní investor*.

Dobrou zprávou posledních let je, že za kvalitními díly začínáme nacházet i české autory. Za jednoho z nich považuji Ondřeje Hartmana, který již řadu let nejen aktivně obchoduje na kapitálových trzích, ale především předává zkušenosti začínajícím i zkušeným investorům. Ondřej založil první nezávislý portál pro forexové obchodníky FXstreet.cz, z něž čerpají každý den informace čeští i slovenští investoři. Oblasti obchodování s měnami se věnuje i jeho první kniha *Jak se stát forexovým obchodníkem*.

V pořadí druhá Ondřejova publikace je svým obsahem mnohem pestřejší. Kromě forexu se nová kniha *Začínáme na burze* podrobně věnuje i akciím, komoditám či termínovaným kontraktům. Začínající investoři ocení především seznámení s jednotlivými subjekty kapitálového trhu, základy time a money managementu, psychologií obchodování či praktické informace o možnostech využití fundamentální a technické analýzy. Tato publikace by rozhodně neměla chybět v knihovnách českých investorů.

Roman Müller,
redaktor finančního portálu Finance.cz

NEŽ ZAČNETE

Obchodování a investování na finančních trzích

Dříve, než začnete obchodovat, byste si měli uvědomit, že seriózní obchodování na burze neboli trading je pracovní činností či podnikáním (byznysem) stejně jako každá jiná aktivita provozovaná za účelem vytváření zisku. Nejde jen o zábavu, koníčka nebo test vlastních dovedností.

Platí zde podobná pravidla jako v ostatních oborech. Úspěchu a uznání dosáhnou jen ti nejlepší, nicméně pro pravidelný, rozumný příjem z obchodování nemusíte bezpodmínečně patřit mezi absolutně nejlepší obchodníky světa.

Na druhé straně si také uvědomte, že podobně jako v podnikání jen 10–20 % obchodníků (nebo podnikatelů) je dlouhodoběji ziskových. Ostatní dříve či později skončí právě kvůli neschopnosti vytvářet konzistentní dlouhodobější zisk.

K úspěšnému obchodování nemusíte mít titul z ekonomické vysoké školy, nemusíte perfektně ovládat angličtinu, nemusíte být doktorem matematiky či statistiky ani zdatným programátorem. Potřebujete jen trochu nadšení, obchodního ducha, odvahy, disciplínu a ochotu se učit a vzdělávat.

Podle svých individuálních možností si můžete zvolit, jakým stylem chcete obchodovat, kolik ze svého času budete obchodování věnovat a jak velký psychický nápor chcete nést. Vybírat můžete z bezpočtu různých obchodních instrumentů – akcie, opce, komodity, futures nebo třeba forex.

Základy investičního vzdělání – co jsou investice

Co vůbec znamená investovat? Jednoduše řečeno, investování spočívá v obětování (uložení) něčeho s vidinou potenciálního budoucího zisku. Slovo investovat nejčastěji pravděpodobně slyšíme v rámci financí, tudíž obětujeme určitou část financí, někam je uložíme, za což bychom v budoucnu chtěli obdržet něco navíc (výnos, zhodnocení vložených financí). Pojmem investice se tak nejčastěji myslí instrumente neboli podkladové aktivum či jednoduše nějaká věc, do které zainvestujeme („Mojí investicí je aktuálně osobní rozvoj.“). Na základě věty uvedené v závorce názorně vidíme, jak se mezi lidmi neskloňuje slovo investovat pouze v rámci financí, ale také například ve spojení s časem („Investoval jsem čas na dokončení úkolu.“).

V popisu pojmu „investovat“ jsme zároveň zmínili, že po obětování nebo uložení hmotné či nehmotné věci (čas, znalosti) očekáváme budoucí výnos neboli něco, co právě spolu s původně vloženou částkou dostaneme navíc. Hlavním cílem investování je tedy v každém případě budoucí zisk a v tom spočívá stavební kámen investování – pokud někam vkládáte finance, vždy čtějte po určité smluvené době dostat ještě něco k tomu navíc.

Náplní a cílem investorů není být kreativní, vymýšlet řešení dluhových krizí, něco distribuovat apod. Hlavním cílem investorů je vždy zisk. Konkrétně se náplň práce spekulantů/obchodníků týká využití změn na trzích a přeměnění takových příležitostí ve svůj vlastní prospěch, opět je tak hlavním cílem obchodníků odcházet z trhu s více penězi, než s kolika do něj vstupovali; neustále tak mezi nejčastěji skloňovaná slova patří zejména zisk (či výnos).

Uvedeného cíle, jehož je nutné ve svém přizpůsobeném investičním plánu dále specifikovat a konkretizovat, se prosím za každé situace držte. Do světa investic nebo přímo spekulací nevstupujete proto, abyste vymysleli převratný obchodní systém, který se navíc na celkovém úspěchu nepodílí až tak zásadním způsobem; vstupujete tam proto, abyste jednoduchým způsobem vydělali peníze a zhodnotili tak původně vložený kapitál.

Nyní jsme si řekli, co znamená pojem investice a investovat, je však stejně tak žádoucí uvést i druhou stranu mince. Co však neznamená pojem investování? Investování jednoznačně není jakýkoli druh spoření. Ve světě investic právě vložením určité částky tuto sumu riskujeme a její návratnost nikdy není a nikdy

nebude nikým zaručena. Před začátkem investování je proto maximálně důležité ujistit se, že nám na bankovních účtech zůstanou kdykoli přístupné zásoby nejen na pokrytí nákladů několika následujících měsíců, a samozřejmě by se nemělo jednat o naše poslední rodinné finance. Náš rozpočet by měl počítat minimálně s finanční rezervou na 12 měsíců, avšak samozřejmě čím déle, tím v každém případě lépe. Dále jedno z pravidel investování zní, že investor by měl investovat takovou částku, o kterou si může dovolit přijít, přičemž tím nebude vystaven žádnému emočnímu stresu ze ztráty peněz, což by ovlivňovalo jeho uvažování. Na začátku investiční kariéry nebudou investice představovat pro drtivou většinu začínajících jistý přístav, do kterého se budou moci každým měsícem vracet a vybírat potřebné finance, na což se musíme před vstupem do světa investic náležitě připravit. To vše si ale probereme detailněji až v průběhu této knihy, kde i představíme několik tipů, kolik by měl obchodník nebo investor na finančních trzích obchodovat svého kapitálu v poměru ke svému majetku apod.

Byznys jménem trading

Obchodování na finančních trzích lze samozřejmě bezpochyby zařadit mezi klasický byznys a celkové principy jsou do jisté míry velmi podobné, jako když budujeme firmu. Trading je však zároveň pravděpodobně tím nejspravedlivějším a nejférovějším byznysem, který v dnešní době můžeme najít.

Rovnice v investicích na kapitálových trzích vypadá jednoduše a existují dvě možnosti. Za prvé, děláme chyby a tím proděláváme, což znamená, že ztrácíme čas i peníze. Za druhé, děláme racionální rozhodnutí a daří se nám, díky tomu svůj investovaný čas a hlavně finance zhodnocujeme, čímž tak v konečném důsledku vyděláváme peníze. Druhý bod představuje hlavní cíl, do kterého se vám náš tým pomůže dostat.

Vždy si uvědomte, že většina chyb (a následných ztrát) pramení pouze a jen z nás samotných. Stejně tak pouze vy můžeme za to, že vyděláváte, nikdo jiný (samozřejmě pokud nesvěříte své peníze do rukou někoho jiného, například do penzijního fondu).

Pakliže patříte mezi zaměstnance, pravděpodobně nebudete disponovat veškerými rozhodovacími pravomocemi. Respektive vše nejspíš nemůžete řídit pouze podle sebe a musíte se často přizpůsobovat někomu nad vámi. Investování je ale úplně jiným světem. V investicích máte za jakékoli situace právo na rozhodnutí

podle svého nejlepšího uvážení. Za každé investiční rozhodnutí však na druhou stranu nesete zodpovědnost ve formě celkového výsledku (buď vyděláváte, nebo proděláváte). V průběhu této kapitoly předpokládáme, že jste přímo majitelem nějakého podniku nebo ještě lépe, teprve jej zakládáte. Určitě zde nepopíšeme všechny kroky, které je nutno podstoupit pro založení nové firmy, uvedeme si pouze spojitosti s investicemi.

Pojďme se na postup založení firmy podívat jednoduše úplně od samého začátku. První krok, kterým začínáme, spočívá v tom, že máme nějaký nápad či vizi. V byznysu to může být naprosto cokoli, od nového vynálezu po zdokonalování již zaběhnutých výrobků a služeb. Ve světě tradingu to představuje nejčastěji nápad, na základě kterého bychom mohli vydělat, respektive zhodnotit počáteční vložený kapitál. Jako názorný příklad si lze uvést třeba nápad na neobvyklé využití trendových linek nebo úrovní supportů a rezistencí. Ve své podstatě ale, co se týká obchodního systému a investiční strategie, v žádném případě nemusíme vynalézat nové studie technické analýzy či metody fundamentální analýzy, protože pro úspěšné obchodování si bez problému postačíme s kdekou průměrnou investiční strategií. Nápad ve světě byznysu je zkrátka to samé jako investiční technika ve světě investic.

Nápad

V byznysu dále náš nápad důkladněji rozpracujeme. Představujeme si, jak by mohly být exkluzivní výrobek nebo služba využívány cílovou skupinou zákazníků a připravíme vše potřebné pro realizaci nápadu. Tudíž v tomto kroku si už sestavíme a sepíšeme konkrétní plány.

V investování také obchodní strategii neustále zdokonalujeme a vylepšujeme, až nakonec sestavíme kompletní investiční plán. Vzhledem k tomu, že jsme dosud nerealizovali větší počet obchodů, v průběhu sestavování prvotního investičního plánu budeme pravděpodobně volit jeho obsah a různé nastavení podle našeho nejlepšího uvážení (intuicí a odhadem), popřípadě podle již získaných zkušeností. V tomto kroku tak nastává čas na sestavení kompletního investičního plánu. Sestavený prvotní výsledek ale berme prozatím primárně jako takový hrubý náčrtek.

Sestavení plánu

Pokud zakládáme firmu, v další fázi nejspíš začneme do jisté míry realizovat námi sestavené plány. Ještě bychom raději zdůraznili připravenost. Než začneme skutečně realizovat svůj nápad, tak v podstatě také nejdříve budeme potřebovat zajistit všechny nepostradatelné zdroje (fyzické, finanční a v neposlední řadě mentální), na což by už měly pamatovat právě sestrojené plány budoucího vývoje.

Ještě jednou zdůrazňujeme připravenost. Připraveností je psychická kondice. Psychologii se budeme věnovat podrobněji později, přesuneme se tedy rovnou k dalšímu bodu.

Psychická kondice

Ve chvíli, kdy je nápad součástí kompletního plánu a máme připraveny všechny nepostradatelné zdroje, můžeme se opět pohnout směrem vpřed. Přejdeme do fáze kompletní realizace všech připravených plánů a aktivit. Následně tak začínáme poskytovat služby či vyvinuté výrobky.

Ve světě investic se má situace téměř úplně stejně, realizujeme náš připravený plán, podle kterého se řídíme. Snažíme se co nejlépe investičně rozhodovat (neustále otevírání a uzavírání obchodů) a stejně tak jako ve světě společností se snažíme z naší činnosti profitovat (zhodnocovat počáteční kapitál). Rozlišujte prosím mezi sestrojením plánu (pouhopouhá slova) a mezi skutečnou realizací plánu (naplňování slov, naše činy). Zároveň záměrně neuvádíme, jestli je vlastně důležitější sestrojení plánu nebo samotná realizace. Proč? Protože obě fáze jsou podle našeho názoru naprosto stejně důležité a k úspěšnému působení ve světě investic potřebujeme bezpodmínečně obojí. Pravdou zůstává, že mnoho obchodníků zpochybňuje užitečnost plánu při rozhodování na kapitálových trzích. Vždy se ale na základě něčeho rozhodneme – podle nějakých pravidel, což už ve své podstatě představuje velmi jednoduchý plán. O využitelnosti celkového investičního plánu (rozdělení samotného portfolia apod.) nelze v žádném případě pochybovat. Jak by přitom mohly oba typy plánů vypadat, si ukážeme v samostatné kapitole o investičním plánu.

Realizace plánu

Po realizaci veškerých plánů, uvedení výrobků na trh a poskytování případných služeb následuje zpětná analýza a vyhodnocení. Jedná se o zpětnou vazbu, která nám jednoznačně ukazuje, jak jsme si v průběhu realizace vedli a co bychom

ideálně mohli vylepšit, abychom byli ještě úspěšnější a profitabilnější. Z předchozí věty vyplývá zásadní vlastnost, která spočívá v nepřetržitém zlepšování a pohybování se vpřed (učení se z chyb).

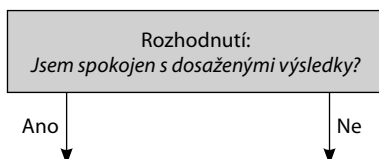
Nevzdávejte se, pokud jste v investicích vykázali neúspěšný týden, měsíc nebo dokonce rok. V případech, že jste ochotni se neustále vzdělávat a zlepšovat svůj přístup k trhům, máte postupně čím dál větší šance a pravděpodobnost, že se právě vy stanete dalším úspěšným investorem. Lze se přitom vzdělávat naprosto v čemkoli. Pamatujte si, že nikdo není natolik chytrý a natolik dokonalý, aby se nemohl něčemu dalšímu přiučit.

V souvislosti s investicemi vřele doporučuji vzdělání v oblasti psychologie, které se vám rozhodně neztratí ani v běžném životě. Náš tým se vám postupně bude snažit poskytovat všechny užitečné tipy a informace nejen z hlediska psychologie.

V oblasti investování zaznamenáváme kompletně vše, co se jakýmkoli způsobem týká naší aktivity, primárně však celkové výsledky, které právoplatně tvoří nejdůležitější ukazatel, protože právě kvůli samotným výsledkům zde vlastně působíme. Celkově doporučuji zapisovat úplně vše, co vás jen napadne, v neposlední řadě pak na co myslíte v průběhu obchodu nebo váš názor na aktuální situaci trhu. I když si třeba můžete nyní myslet, že toto všechno je pouze ztráta času a že vám to nemůže nijak pomoci, není tomu tak. Právý opak je totiž pravdou. Musíte však všechna zapsaná slova brát vážně a všimát si jich. Je pravda, že pokud si pouze něco sem tam zapíšete, ale nic už zpětně nevyhodnotíte, celý proces ztrácí smysl. Tudíž na otázku, jestli nám zaznamenání každého sebemenšího detailu může v budoucnu nějak pomoci, zní odpověď naprosto jednoznačně: „Rozhodně ano!“

Zpětná analýza

Následuje samotné rozhodnutí a promyšlení dalšího pokračování. V tomto kroku pročteme a zanalyzujeme obchodní deník do poslední tečky a poté stanovíme budoucí vývoj. Klíčová otázka v průběhu této fáze je následující: „Jsem spokojen s dosaženými výsledky?“

Ve zmíněné situaci nemáme moc možností na výběr. Žádnou zlatou střední cestu zde proto nehledejme. Buď jsme celkově spokojeni s dosaženými výsledky a odpovíme si tak slovem ANO. Nebo nejsme spokojeni s dosaženými výsledky a myslíme si, že máme na víc. V tomto případě si odpovíme jednoznačně slovem NE.

Dříve, než doopravdy odpovíte na uvedenou otázku, vás musíme upozornit na jednu skutečnost: vaše slovo má váhu. Proto si za svým slovem, respektive za svým rozhodnutím, musíte na 100 % stát a ani na vteřinu o něm nesmíte pochybovat. Může se ve finále ukázat, že jste chybovali. Ano, to se skutečně může stát, chybovat je lidské. V takové situaci uznejte chybu, poučte se z ní a vynechte přitom jakékoli výčitky. Nikdy tak prosím nezpochybňujte své vlastní slovo či rozhodnutí a zároveň zachovejte maximální objektivitu. Pokud zmíněnou skutečnost berete na vědomí, jste připraveni si jednoznačně odpovědět na uvedenou otázku.

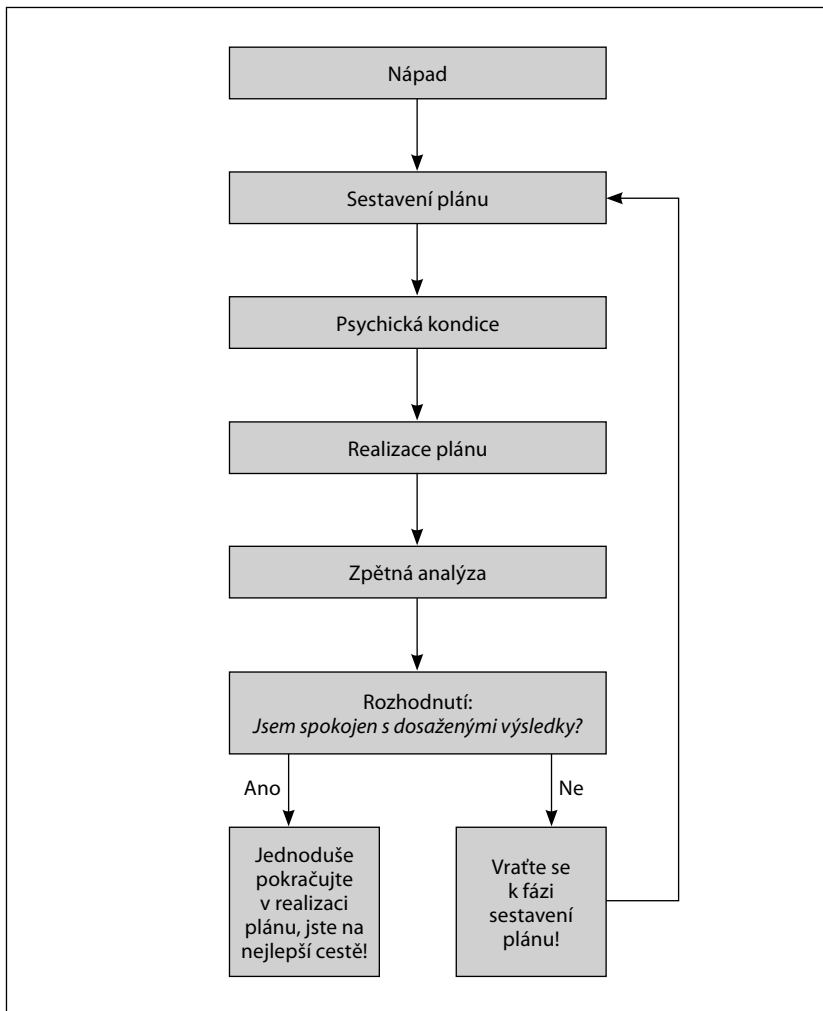
V případě, že odpovíte slovem ANO, perfektní! Pokračujte ve vašich dosavadních aktivitách. Pokud jste skutečně s dosaženými výsledky spokojeni, nemá smysl nic měnit. Jednoduše pokračujte.

Pokud jste ale před chvílí odpověděli slovem NE, je pravděpodobně nutné něco pozměnit. Nejprve doporučuji sepsat vše, s čím nejste spokojeni a co byste chtěli vylepšit. Poté se vraťte do fáze sestavování plánu a celý proces opakujte do té doby, než zodpovíte hlavní otázku slovem ANO.

V souvislosti s tím si dovolíme poznamenat, že pokud plánování věnujete velké množství času, veškeré detaily máte dopodrobna promyšlené a už dále nevíte, co zlepšit, zlepšete zejména sebe. Tudíž dříve, než se rozhodnete sestavit kompletně celý nový investiční plán, zkuste nejprve ovládnout magický svět jménem psychologie.

Shrnutí

V této kapitole jsme si představili, jak bychom měli postupovat nejen na kapitálových trzích, ale do jisté míry i při troše představivosti v průběhu zakládání a zprovoznění nové společnosti. Všechny vyvozené závěry a rozhodnutí bychom měli zakládat na racionální a logické analýze. Vyhněme se rychlým a zbrklým emočním rozhodnutím. Doporučujeme analyzovat obchodní deník a přemýšlet o budoucích investicích v době, kdy máte vypnutou obchodní platformu, a ideálně pak v době, kdy nemáte otevřený obchod. Hlavní je mít naprosto čistou hlavu, protože jen tak můžete nakonec dojít ke skutečně nejefektivnějším rozhodnutím.

Obrázek 0.1 Budování tradingu

Cíl kapitoly spočívá mimo jiné v přiblížení skutečnosti, že stejně jako firmu musíte neustále budovat i své plány ve světě investic. Nelze pouze poprvé přijít k obchodní platformě a požadovat zázraky; musíte se neustále zlepšovat a neustále stavět svůj byznys jménem trading. Pokud jako začátečník přijdete k obchodní platformě a utržíte několik profitabilních obchodů bez jakéhokoli obchodního plánu, psychologie a money managementu, pak se jedná jednoznačně o začátečnickou náhodu, nic víc, nic méně (přestože se to v podobné situaci nezdá, k dlouhodobé profitabilitě vede ještě velmi dlouhá a trnitá cesta).

Naše rada na závěr první kapitoly zní: vybudujte si svůj vlastní férový byznys jménem trading postupným zlepšováním jak sebe, tak svého plánu. Pakliže všechny právě představené kroky spojíme dohromady, vypadal by celkový proces jako na obrázku 0.1.

ČÁST I.

MOŽNOSTI OBCHODOVÁNÍ

INVESTOVAT, NEBO OBCHODOVAT?

Obchodování versus investování

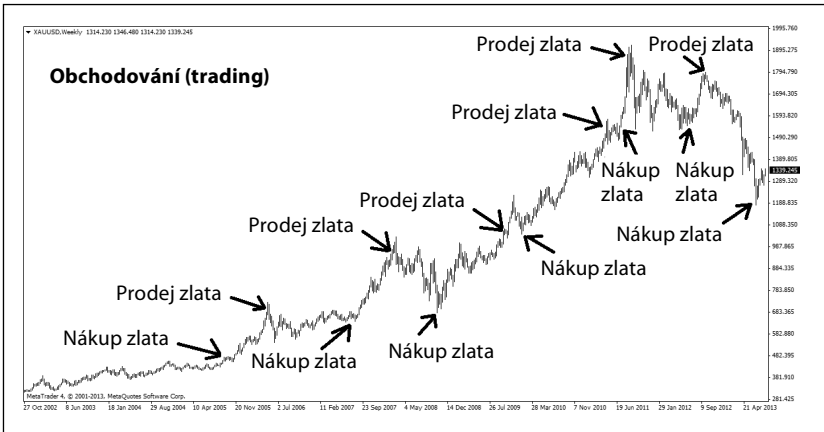
Obchodníci (tradeři) jsou mnohem aktivnější než investoři. Správným načasováním svých obchodů a se správným money managementem často dosahují výraznějšího zhodnocení peněz.

Jaký je rozdíl mezi investorem a obchodníkem (traderem)? Pod pojmem investor chápeme někoho, kdo investuje určitý objem něčeho s cílem dosažení budoucího zhodnocení nebo zisku v preferované formě. Záměrně nezabíháme do konkrétnějších pojmů. Investovat lze totiž nejen finance, ale i cokoli jiného – třeba i čas nebo jakoukoli hmotnou věc či surovinu. Slovo *trader* v překladu znamená obchodník, tudíž se bezpochyby do jisté míry zdá, že trader a investor jsou dva totožné pojmy. Pro nás však trader představuje přímo spekulanta na kapitálových trzích, respektive jedná se o konkrétnější typ investora (trader stejně tak investuje zpravidla finance s cílem spočívajícím ve zhodnocení původního vloženého kapitálu).

Čistě teoreticky se trader mimo jiné od investora odlišuje horizontem realizovaných investic a obecně vyznávanými investičními strategiemi. Investor se totiž snaží hledat zejména dlouhodobější příležitosti, minimálně v řádech měsíců až roků, což znamená, že investuje převážně strategií buy and hold (nakoupí a finanční instrument nebo cokoli jiného dlouhodobě drží). Na druhou stranu trader se zpravidla vyloženě snaží spekulovat a vydělat na krátkodobých

Obrázek 1.1 Investování (buy and hold); na grafu je ukázka investování do zlata (XAU/USD, Gold)

Obrázek 1.2 Obchodování (trading); na grafu je ukázka obchodování se zlatem (XAU/USD, Gold)

pohybch ceny zvoleného trhu, proto investičním horizontem tradera může být časové období několik málo minut nebo maximálně několik týdnů.

Odlišnosti také určitě najdeme v typech obchodovaného podkladového aktiva. Trader obchoduje zejména loty nebo kontrakty na různé finanční instrumenty, čímž mu je umožněno vydělávat také na poklesu ceny (tzv. short selling) zvoleného trhu. Paleta příležitostí, do kterých investor může vkládat své finance, je však také velká – mohou to být různé starožitnosti, které s postupem času rostou na hodnotě, umělecká díla, nemovitosti nebo třeba přímo společnosti či také finanční instrumenty, jež většinou neobchoduje na základě lotů/kontraktů. Zkrátka a jednoduše trader podle našeho názoru patří do obecnější skupiny jménem investor.

Na obrázcích 1.1 a 1.2 je ukázka investování vs. obchodování na komoditním trhu zlata. Grafy jsou pouze ilustrační pro vysvětlení rozdílů mezi těmito základními styly a nepředstavují žádnou konkrétní strategii. Z obou obrázků je patrné, že investování je velmi dlouhodobé, zatímco při obchodování využíváme krátkodobějších změn ceny, a jsme tak mnohem aktivnější, díky čemuž můžeme dosáhnout mnohem výraznějšího zhodnocení prostředků (peněz) a zároveň vydělávat i na krátkodobých poklesech (short sell).

Investování a obchodování podle náročnosti

Nyní si seřadíme možné obchodní styly (formy) od nejméně časově náročného způsobu obchodování s „nižším“ potenciálem zisku, ale i rizika, k nejnáročnějším formám tradingu s velkým potenciálem zisku (a samozřejmě i rizika):

Investování je dlouhodobou obchodní strategií, která je založena především na fundamentální analýze. Obchodní instrumenty jsou následně drženy v řádech mnoha měsíců až roků. Známým a úspěšným představitelem této dlouhodobé strategie je například Warren Buffett.

Poziční obchodování představuje budování obchodních pozic ve vybraných, fundamentálně podložených instrumentech, se stanovenými technickými hladinami k nákupům a prodejm. Obchody jsou drženy v řádech týdnů až měsíců.

Swingové obchodování je tradingový styl, kdy jsou pozice drženy jen v rámci několika málo dní (nebo hodin). Pozice jsou vybírány především na základě technické analýzy. Nejčastěji jsou používány technické nástroje jako supporty